

FUNDACJA NA RZECZ ENERGETYKI ZRÓWNOWAŻONEJ

Warszawa, 9 lutego 2012 r.

Stanowisko FNEZ w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej

W związku z pracami nad stanowiskami Rządu RP do projektu rozporządzenia ustanawiającego instrument „Łącząc Europę” (KOM(2011) 655 wersja ostateczna) i rozporządzenia w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej i uchylającego decyzję nr 1364/2006/WE (KOM(2011) 658 wersja ostateczna), Fundacja na rzecz Energetyki Zrównoważonej apeluje o uwzględnienie w tych pracach szansy, jaką niesie przyjęcie przez Komisję Europejską tych dokumentów dla polskiej gospodarki, a zwłaszcza zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego i wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii, rozwoju rejonów nadmorskich, w tym szczególnie przemysłu stoczniowego i portowego. Wdrażanie jednego z priorytetowych działań przedmiotowych programów finansowych, dotyczącego priorytetowych korytarzy i obszarów infrastruktury energetycznej – północnomorskiej sieci przesyłowej morskiej energii wiatrowej - może mieć strategiczne znaczenie dla rozwoju na polskich obszarach morskich energetyki wiatrowej. Priorytet ten ma doprowadzić do powstania zintegrowanej sieci elektroenergetycznej w oparciu o morskie farmy wiatrowe na Morzu Bałtyckim, Północnym, Irlandzkim i Kanale La Manche, dzięki stworzeniu nowego instrumentu finansowego o nazwie „Łącząc Europę”. Powstanie takiej sieci międzynarodowej, mogącej odbierać energię elektryczną generowaną przez morskie farmy wiatrowe na polskich obszarach morskich, jest czynnikiem determinującym skalę rozwoju tej branży.

Należy podkreślić, że do chwili obecnej złożono ponad 30 wniosków o wydanie pozwoleń na wznoszenie morskich farm wiatrowych na polskich obszarach morskich. Wartość inwestycji objętych tymi wnioskami to ponad 200 mld zł. Blisko połowa tych środków może zostać skonsumowana przez polskie firmy, w tym zwłaszcza porty, stocznie, firmy budowlane, projektowe, producentów kabli i innych podzespołów konstrukcyjnych i energetycznych. Taki front inwestycyjny, niespotykany w ostatnich dziesięcioleciach w żadnej krajowej branży, może przyczynić się do rewolucji rozwojowej polskich regionów nadmorskich. Należy przy tym podkreślić, że z tytułu samej opłaty za wydanie pozwoleń na wznoszenie MFW na morzu może wpłynąć do budżetu krajowego blisko 2 mld zł, z czego ponad 200 mln już w roku 2012. Środki te mogą posłużyć nie tylko wsparciu rozwoju potencjału polskiego przemysłu morskiego, ale także jako wkład krajowy w pozyskanie środków z funduszy unijnych, w ramach przedmiotowych programów finansowych UE.

Rozwój paneuropejskich sieci elektroenergetycznych w oparciu o morską energetykę wiatrową jest również priorytetem, który posłużyć ma jako fundament połączeń międzysystemowych na rynku energii państw bałtyckich (BEIMP Electricity).

Podstawowym założeniem funduszu Connecting Europe Facility („Łącząc Europę”) jest zwiększenie konkurencyjności wspólnoty przez uzupełnienie brakujących ogniw w połączeniu europejskiej infrastruktury energetycznej. Pośrednio doprowadzi to również do promowania rozwiązań przyjaznych środowisku przez ułatwianie dostępu do sieci elektroenergetycznych opartych na odnawialnych źródłach energii. Dodatkowo państwa członkowskie mogą osiągać korzyści z postępującej integracji rynku energetycznego, co zmniejszy zależność Europy od zewnętrznych dostaw energii zapewniając większe bezpieczeństwo energetyczne Wspólnoty.

Sieci elektroenergetyczne oparte na zintegrowanych rozwiązaniach sektora OZE są zatem podstawą implementacji rozwiązań proponowanych w dokumencie „Łącząc Europę”. Dodatkowo morska energetyka wiatrowa znajduje się wśród ośmiu priorytetowych korytarzy dla energii elektrycznej wymienianych w instrumencie CEF (Załącznik I, Priorytetowe korytarze i obszary infrastruktury energetycznej, pkt. 1.1):

„Północnomorska sieć przesyłowa morskiej energetyki wiatrowej: zintegrowana morska sieć elektroenergetyczna na Morzu Północnym, Morzu Irlandzkim, Kanale La Manche, Morzu Bałtyckim i na sąsiednich wodach, mająca służyć do przesyłu energii elektrycznej z morskich odnawialnych źródeł energii do ośrodków poboru i składowania oraz do zwiększenia transgranicznej wymiany energii elektrycznej”.

Niestety wśród państw członkowskich zainteresowanych priorytetem nie ma Polski. Fakt ten jest szczególnie niepokojący, biorąc pod uwagę szanse, jakie rozwój morskiej energetyki wiatrowej może przynieść w naszym kraju. Wśród najważniejszych korzyści należy wymienić m.in. dywersyfikację polskiego sektora energetycznego, zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego, utworzenie ponad 9000 nowych miejsc pracy. Dodatkowo morska energetyka wiatrowa stwarza nieporównywalne korzyści dla obszarów nadmorskich - już dziś gdyńska stocznia Crist przygotowuje drugi wysokospecjalistyczny statek przeznaczony do budowy elektrowni wiatrowych na morzu, wartość wspomnianego kontraktu wyceniona się na 300 mln zł.

Biorąc powyższe pod uwagę, apelujemy do Rządu RP o podjęcie wspólnych prac z branżą związaną z sektorem odnawialnych źródeł energii, które pozwolą Polsce skutecznie aplikować o środki z programu. Przykładem działań podejmowanych przez branżę i inwestorów może być m.in. prace nad koncepcją sieci morskich, które mogłyby być uznane za priorytetowy korytarz w „Łącząc Europę”. Prace nad takimi koncepcjami są już obecnie przygotowywane przez ekspertów współpracujących z FNEZ.

Uważamy, podobnie jak część parlamentarzystów, że polski Rząd powinien sprzeciwić się przekazywaniu do nowego instrumentu finansowego UE środków z dotychczasowych funduszy strukturalnych, w tym zwłaszcza Funduszu Spójności. Rozwój infrastruktury elektroenergetycznej nie powinien odbywać się kosztem zmniejszania środków z Funduszy, z których Polska korzysta dla zmniejszania dystansu rozwojowego do państw „starej Unii”. Polska powinna jednak zdecydowanie popierać tworzenie nowych mechanizmów finansowych, takich jak program „Łącząc Europę”, z których także z powodzeniem będzie mogła korzystać, zwiększając ogólną pulę środków pozyskiwanych z UE.

W interesie Polski jest, aby w instrumencie finansowym „Łącząc Europę” znalazła się możliwość wspierania sieci morskich na Bałtyku, jako podstawowy i fundamentalny element łączenia systemów elektroenergetycznych państw Bałtyckich i infrastruktury przyłączeniowej dla morskiej energetyki wiatrowej. Budowa sieci morskich na Bałtyku jest kluczowym warunkiem rozwoju morskiej energetyki wiatrowej w polskich obszarach morskich, tym samym jest jedyną możliwością wykorzystania szans, jakie ten rozwój niesie. Polska już w najbliższych miesiącach jest w stanie zaprezentować koncepcję włączenia się w budowę sieci bałtyckich, a w ciągu roku przygotować

projekt inwestycyjny, który powinien zostać wpisany na listę projektów priorytetowych UE do finansowania z przedmiotowych programów.

Prezes Zarządu

Maciej Stryjecki